

ΕΛΛΗΚΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΤΡΩΝ

ΕΤΟΣ ΙΘ' — ΑΡΙΘ. 6
ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 20
ΓΡΑΦΕΙΑ, ΚΑΡΑΓΥΣΣΑΚΗ 183Α

ΠΑΤΡΩΙ:
ΠΕΜΠΤΗ, 27 ΙΟΥΝΙΟΥ 1919
ΠΑΣΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΚΤΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΑΛΗΡΩΤΑΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡ 5 ΕΤΗΣΙΩΣ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡ. 10 ΕΤΗΣΙΩΣ

ΤΥΧΗ ΑΓΑΘΗ

Τύχη αγαθή! Εγγενείς κόραι Ἀχαιῶν και μουσοτραφεῖς νέοι ἐπήδησαν ἐπὶ τοῦ σανιδώματος τοῦ Θεάτρου και ἐδίδαξαν τὸ αἰεζων ἔργον τοῦ Σοφοκλέους, τὴν «Ἠλέκτραν».

Ἄλλοι πάλιν ἐρασταὶ τῆς μουσικῆς και τῆς τέχνης ἔδωσαν ἐρασιτεχνικὴν παράστασιν.

Ὁ σκοπὸς τῆς ἐμφανίσεως αὐτῆς τῶν εὐγενῶν ἐρασιτεχνῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ὑπεῖρξεν πατριωτικὸς, ὅσον και ἱερὸς. Πατριωτικὸς, διότι πρόκειται διὰ τῶν ἐισπραξέων τῶν ἐν λόγῳ παραστάσεων νὰ ἐνισχυθῇ τὸ τομεῖον τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἀνδριάντος εἰς τὸν πρῶτον σαλπικτὴν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Παλαῖων Πατρῶν Γερμανόν. Ἱερὸς, διότι ἡ νέα γενεὰ ἔρχεται νὰ ἀποτίσῃ τὸν φόρον τῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν προτεργάτην τῆς Ἑθνικῆς ἀπελευθερώσεως, διὰ τῆς συμβολῆς τῆς εἰς τὴν ἀναστροφὴν τῆς θείας μορφῆς τοῦ θεοτιτύτου Δεσπότη.

Αἱ Πατρίαι, ἡ κοίτις τῆς Ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας, αἱ πρῶται ἀνάμειμα ἐπισημῆρα διὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῶν Γερμανῶν, τῆς ἐπιτακτικῆς ἐπαναστάσεως, ἐρχονται ἤδη ὀλίγον ἀργά, νὰ ἐκπληρώσωσι μίαν ὑποχρέωσιν πρὸς τὴν μνήμην ἐκείνου, ὅστις διὰ τῆς θείας εὐλογίας του κατεῴωδωσε τὸν μέγα ἀγῶνα τῆς ἀναστάσεως τοῦ ἔθνους. Καὶ εἰς τὴν πρώτην φωνὴν τῆς ἐκλήσεως, ἰδοὺ ἐρχεται πρώτη ἡ Πατραϊκὴ νεότης, ἐρχονται πρῶται αἱ ὄραται τῶν Ἀχαιῶν κόραι, ὅπως διὰ τῆς τέχνης τῶν, διὰ τῆς μουσικῆς τῶν, διὰ τοῦ ἁσματος τῶν, διὰ τῆς ἀπαγγελίας τῶν, διὰ τῆς εὐγενούς τῶν χειρονομίας, ἐνισχύσωσι τὸ μνημειώδες ἔργον τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς πόλεως πρὸς τὸν μέγαν Δεσπότην.

Καὶ δὲν ἠδύνατο ἡ πρώτη νὰ ἀκουσθῇ ἡ φωνὴ τῆς νεότητος, τῆς καληκελάδου αὐτῆς ἀηδόνας, ἥτις γνωρίζει νὰ ψάλλῃ τὴν ἐθνικὴν ἀνοιξιν, και νὰ σαλπίξῃ τὴν ἀφύπνισιν ἐκ τοῦ ληθάργου τῆς ἀγνωμοσύνης. Χαίρετιζομεν τὸ ἔργον τῆς εὐγενούς νεότητος και ἐλπίζομεν ὅτι τοῦτο δὲν θὰ μείνῃ ἡμιτελές. Ἡ εὐγενὴς ἀμίλλα θὰ ἐξακολουθήσῃ μέχρις οὗ τὸ ἔργον ἀναστηλωθῇ ἐπὶ τοῦ Πατραϊκοῦ ἐδάφους, μετὰ τὰ θεμέλια τὰ ὁποῖα ἀνορθώσει πρώτη ἡ Πατραϊκὴ νεότης.

Ὅταν τὸ πρῶτον ἐρριπτον τὴν ἰδέαν περὶ ἀνεγέρσεως τοῦ ἀνδριάντος τοῦ πρῶτου τῆς Ἐλευθερίας σαλπικτοῦ, ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ «Νεολόγου» διέβλεπον τὴν σκληρὰν ἀπογοήτευσιν, ὅτι ὁ σπόρος ἐκεῖνος θὰ ἐσῆπτο εἰς τέλματα τῆς ἀδιαφορίας, τῆς ἀγνωμοσύνης, τῆς ἀχαρηστίας. Εὐτυχῶς ἠπατήθη. Ὁ σπόρος εἰζώνει, ὁ σπόρος βλαστάνει και

ΕΠΙ ΤΗΣ ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΕΩΣ

[Συνέχεια και τέλος]

Οἱ μὴ στέργοντες λοιπὸν εἶτε ἐκ γερωνικῆς ὀργανικῆς ἀδυναμίας εἶτε ἐκ πνευματικῆς νοηρότητος εἰς τοὺς κοινωνικοὺς αὐτοὺς «βημματισμοὺς», και πρὸ πίσεως ἐρεύνης και σκέψεως ἀντιδρῶντες εἰς τὴν προπαγάνδαν τὰ ν ἰεῶν ἰδεῶν, συνειταύτησαν τὴν ἐν χειραφετήσῃ κατάστασιν τῆς γυναικὸς, πρὸς τὴν ἠθικὴν τῆς βαριάρωσιν ἀπ' ἐνός, και προελάλησαν ὅτι ἡ χειραφετήσῃς μέλλει νὰ συνεπαγῆ και τὴν καταστροφὴν τῆς οἰκογενείας ἀπ' ἐτέρου, βάσεως ἀπαρατήτου πάσης συγχρόνου κοινωνίας. Χωρὶς νὰ θέλωμεν ν' ἀμφισβητήσωμεν ὅτι αἱ οἰκογένεια ἀποτελοῦσι τὰ κῆρα τῶν κοινωνικῶν ὀργανισμῶν, ὧν ἄνευ οὗτος δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ὡς μὲς εἰσηρτικῶς νὰ διαφωνήσωμεν εἰς τὸ ὅτι ἡ χειραφετήσῃς, ὡς ἡμεῖς τοῦλάχιστον τὴν ἀντιλαμβανόμεθα, θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν παράλυσιν τῆς οἰκογενείας.

Ἄλλὰ πρὶν ἡ ὀμιλήσωμεν περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς χειραφετήσεως, πρέπει νὰ καθορίσωμεν τὴν οὐσίαν τῆς. Χειραφετημένη γυναικα εἶνε ἐκεῖνη ἡ ὁποία θὰ δύναται, ἀπληραγμένη τῶν ἐκ κληρονομικότητος κοινωνικῶν δεσμῶν και προλήψεων, νὰ ζήσῃ και ἐκτὸς τῆς αἰγίδος τοῦ ἀνδρικοῦ ἐγωϊσμοῦ, νὰ δύναται ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴν κοινωνίαν και τὴν ἐργασίαν μετὰ τὸ αὐτὸ θάρρος και τὰ αὐτὰ μετὰ τοὺς ἀνδρας δικαιοῦματα: νὰ παύσῃ πλέον νὰ ἦνε οἰκογενειακὸν παράσιτον διὰ τοὺς πτωχοὺς ἀδελφοὺς ἢ δυστυχεῖς πατέρας.

Νὰ μὴ ἐξαρτῆται ἡ ἠθικὴ τῆς αὐτοτέλεια, ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς ὡς ἀτόμου, τὸ μέλλον τῆς, ἡ εὐτυχία τῆς, ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴν ὑπόστασιν τῆς οἰκογενείας τῆς. Διότι μὴ πλανώμεθα: ὁ οὐσιωδέστερος λόγος, ὁ ἐνυπάρχων και ἐν τῇ οὐσίᾳ ἐκεῖνον οἴτινες δὲν φέρουσι τὸν τύπον του, ὁ ὧδῶν ἀκρατήτως τὴν γυναικα εἰς τὴν χειραφετήσῃν, εἶνε ὁ ἐγωϊστικὸς οἰκονομικὸς ὀργανισμὸς τῶν συγχρόνων κοινωνιῶν. Ἡ ἀδυναμία τινῶν γυναικῶν, ἀσχολουμένων περισσῶς εἰς μὴ παραγωγικὴν οἰκιακὴν ἐργασίαν, νὰ ἱκανοποιήσωσι τὰς στοιχειωδεστέρας τῶν ἀπαιτήσεων τῆς ζωῆς,

βλαστάνει μετὰ τὸ πρῶτον πότισμα τῆς ἀγνῆς και πατριωτικῆς νεότητος. Ἦδη εὐελπίζομαι, ὅτι ἡ ἰδέα θὰ ἐνσαρκωθῇ, θὰ πραγματοποιηθῇ, θὰ γίνῃ μάρμαρον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ λαξευθῇ ἡ γαλήνιος, ἀλλὰ και τρικυμιώδης μορφή τοῦ ἀγίου Δεσπότη.

Τὸ σύνθημα τῶν ἐράνων δίδει ἡ νεολαία. Τύχη αγαθή!

Ι. ΤΟΥΡΝΑΣ

τὰς ὧδαι μοιραίας πρὸς τὴν χειραφετήσῃν. Εἶνε πολὺ ἀπομακρυσμένος τῆς πραγματικῆς ὁ τύπος ἐκεῖνος τῆς οἰκογενείας τοῦ κ. Λασκαράτου, καὶ ὅν ἡ γυναῖκα σῆσται ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς ὡς ἐρὰ παρακαταθήκη ἐπὶ ἀμάξης. Ἀφήνω εἰς τὴν λογιευμένην κρίσιν τοῦ κοινωνιολογοῦντος Γιατροῦ μας, τὸν ἠθικὸν χαρακτηρισμὸν τῆς εἰκόνας αὐτῆς καὶ ἢ ἡ γυναῖκα παρίσταται ὡς προνομιοῦχος φύσις, ὁ δὲ ἀνδρας ὡς ἀχθοφόρος. Καὶ ἐπ' ὅσον Γιατρέ μου, εἶνε μία ἡ βίσιλισσά μας, τὸ φορτίον, χωρὶς νὰ παύῃ νὰ ἦνε φορτίον διὰ τὸν ἀνδρα, θὰ ἦνε ὀπωσδήποτε ἐλαφρόν. Ἄλλ' ὅταν τὸ ἀγαθὸν μας ζῶν δὲν ὑπάρχῃ διὰ νὰ σύρῃ τὴν ἀμάξαν, ἡ κατασυντοβὴ κατὰ τὴν διαδρομὴν ἐνὸς καθημέρου τῆς ζωῆς, ἢ τὸ φορτίον εἶνε δυσανάλογον τῶν δυνάμεῶν του, τότε τί γενήσεται; Τότε δὲ τότε ἀδίο ἠθικὴ σῆς, ἀδίο οἰκογενεῖα σῆς.

Ἢ κατὰ τὴν ἐπισημῆσιν τῆς χειραφετήσεως δὲν ὑποθέτει ὅτι πᾶσα αἱ γυναῖκες θὰ ἐγκυριασθῶσι τὰ οἰκογενειακά τῶν ἀσπυλα, τὰς ἐν τῷ οἴκῳ εἶτε δὲ μητρῶν, εἶτε ὡς ἀδελφῶν ὑποχρεώσεις τῶν και θὰ ῥιφθῶσιν εἰς τὴν ρουτίνα τῆς ζωῆς, οὔτε ὅτι ὁ ἀποκτήσωσι τὴν ζωικὴν ἐκεῖνην Ἐλευθερίαν τῶν ἐνστικτῶν, καὶ ἢν, ἀπληραγμένα τῆς ἀνασχετικῆς δυνάμεως τῆς κοιτοῦσης ἠθικῆς, θὰ ῥιπτοῦνται εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πρῶτου τυχόντος. Ὅχι, αὐτὸ δὲν εἶνε χειραφετήσῃς: εἶνε ἀνατροπὴ συστήματος κοινωνικοῦ, τὸ ὁποῖον, σήμερον τοῦλάχιστον, φαίνεται φυσικόν. Ἐπιζητοῦμεν ὅμως νὰ χορηγήσωμεν δικαίωμα εἰς τὰς γυναῖκας ἐκεῖνας αἰτινες χωρὶς νὰ ἔχωσιν ὑποχρεώσεις μητρῶν ἢ ἀπαρατήτου ἄλλης οἰκιακῆς συνδρομῆς, καταναλίσκουσι πολυτιμὸν χρόνον εἰς τὴν ματαιόσχολον κοκεταρίαν, ἀραιώνουσαι τοὺς καρποὺς πολυμύχθου ἐργασίας ἄλλων και ἀναμένουσαι μετὰ λᾶγνα βλέμματα τὴν ἐμφάνισιν κανενὸς γέρο—Blasé, ἢ φιλανθρωποῦ ὀμπλουτοῦ, ἢ ἄλλου τινος προσφέροντος περισσότερα ἢ ζητοῦντος ὀλιγώτερα, ἕνα συνάψωσιν ἕνα πρότυπον συμβάσεως ἡ ὁποία εἰς τὴν ἐποχὴν μας καλεῖται πῶς νομίζετε; «γάμος». Νὰ ἐκλείψῃ λοιπὸν αὐτὴ ἡ ἀνισοσῆθικὴ ὑπόστασις τῶν δύο φύλλων ἀπέναντι τῆς κοινωνίας, ἡ στηριζομένη και δικαιολογουμένη εἰς τὸν νόμον τῆς φυσικῆς ἀνισότητος. Ἄλλ' εἰς τὰς ἐκδηλώσεις ἐκεῖνας τῆς ζωῆς εἰς τὰς ὁποίας ἡ φυσικὴ ὑπότεια τῆς γυναικὸς δὲν καθιστᾷ τὴν θέσιν αὐτῆς μειονεκτικὴν, διατὶ νὰ μὴ προβάλλῃ μετὰ ἴσα δικαιώματα; Ὁ ἀγῶν τῆς ζωῆς, τοῦ ὁποίου ἀγῶνος τὸ βάρος φέρει μὲν ἐξ ὀλοκλήρου ὁ ἀνδρας, συμμερίζεται ὅμως τοὺς κινδύνους του και τὰς συνεπειὰς τῆς ἐκβάσεώς του, και τὸ «accosé»